

Uppskot til nýggja príseftirlitslóg kemur skjótt

— Nevndin, sum arbeiðir við nýggjari lóg-gávu um príseftirlit, er nú um at verða liðug við arbeiði sítt, sigur D. P. Danielsen, landsstýrismaður

Ein av fyrstu døgnum fær landsstýrið handað álít frá nevndini, sum hevur arbeiðt við uppskoti til nýggja lóggávu um príseftirlit. Møguliga hendir hetta um einar 14 dagar.

Tað var Dánjal Pauli Danielsen, landsstýrismaður, sum upplýsti hetta á fundi í Brúkarafelagnum hóskvøldið. Hann segði, at visti einki um innihaldið í álitinum, men at landsstýrið nakað skjótt fer at leggja fyri tingið uppskot til nýggja lóggávu um príseftirlit.

Sverri Egholm, sum er formaður í Brúkarafelagnum, upplýsti, at sama nevndin herfyri sendi Brúkarafelagnum uppskot til nýggja príseftirlitslóg til ummælis, og at felagið síðani hevur sent nevndini uppskotið aftur við ymskum viðmerkingum. Sverri Egholm segði, at tað var tilskilað í skrivinum frá nevndini, at hon var ikki samd um uppskotið.

Frá fundinum í Brúkarafelagnum, sum varð hildin á Hotel Føroyum

Brúkarumboðsmaður

Á fundinum legði Sverri Egholm dent á, hvønn týdning ein óheftur, almennur brúkarumboðsmaður kann fara at fáa búskaparliga fyri landið, og hann segði, at Brúkarafelagið virkar fyri at fáa ein tilkan umboðsmann settan.

Dánjal Pauli Danielsen nevndi, at umboðsmannastovnurin hjá brúkarum í Danmark er rættiliga ungur enn, men at

hann virkar væl. Dánjal Pauli Danielsen var eitt sindur í iva um, hvørt tað er rætt at skipa ein tilkan stovn hjá okkum beinanvegin. Hann helt tað vera vert at umhugsast mogleikan fyri at geva prísráðnum ein líkandi mynduleika, sum brúkarumboðsstovnurin í Danmark hevur.

Annars fegnaðist D. P. Danielsen um, at eitt brúkarafelag er stovnað í Føroyum:

— Eitt brúkarafelag, sum arbeiðir seriøst, hevur avgjørt týðning fyri samfelagið, segði hann.

Hava fingið klagur

Sverri Egholm upplýsti, at síðani Brúkarafelagið er farið at virka, hevur tað fingið einstakar klagur. Hann nevndi, at eftirsum eingin beinleiðs kærustovnur fyrir brúkarar er skipaður enn, hevur felagið tikið upp á seg eisini at virka sum ein tilkur stovnur, men í avmarkaðan mun. Tað eru 100 limir í felagnum nú, og tað varð tikið væl undir við einum uppskoti frá einum fundarluttakara um at seta í verk tiltøk til tess at fáa fleiri limir teknaðar.

Sverri Egholm greiddi frá, at Brúkarafelagið hevur sent bløðunum greinir um ymsk brúkaravni, men at summi av bløðunum hava ikki givið greinunum innivist. Eisini upplýsti hann, at ætlanin er at fáa ein brúkaratátt

í útvarpinum, og at bløðini í næstum fáa sendandi grein frá felagnum um eitt nýtt evni. Hesaferð verður tað um mjólk.

Viðvíkjandi limatalinum segði formaðurin, at tilgongdin kundi verið størri, og hann helt, at limagjaldið móguliga er ov høgt. Tað er tvær ferðir 30 kr. um árið. Donsk brúkarafeløg hava limagjöld millum 20 kr. og 40 kr. um árið.

Gamalt ynski

Í einari frágreiðing, sum var upplegg til orðaskifti um brúkarapolitikk her á landi, segði formaðurin í Kvinnufelagssamskipan Føroya, Eva Thomsen, at longu í 1973 hevði samskipanin eitt ynski hjá landsstýrinum um at fáa nakað gjørt á brúkarakøinum. Hon greiddi frá ferðini, sum kvinnufelagssamskipanin gjørdi í Danmark eftir innbjóðing haðani, har dentur eisini varð lagdur á at fáa nakað at vita um viðurskiptini hjá donskum brúkarum. Kvinnurnar vóru til fyrilestur hjá brúkarumboðsmanninum, sum greiddi teimum frá ymsum brúkaralógum. Annars er uppgávan hjá brúkarumboðsmanninum at hava eftirlit við, at brot verður ikki gjørt á góðan handilssíð. Eisini skal hann orientera tað almenna um brúkaraviðurskiptini. Brúkarumboðsmaðurin upplýsti, at tað verður nógv klagad til stovnin. Eva Thomsen nevndi, at føroysku kvinnurnar spurdu um málið viðvíkjandi teimum nógv umrøddu troyggjunum, og brúkarumboðsmaðurin svaraði, at hann júst arbeiðdi við málinum um tað mundið.

Lokalir brúkarabólkar

Eva Thomsen greiddi frá, at úti um landið í Danmark eru lokalir brúkarabólkar, sum virka á sama hátt sum føroyska brúkarafelagið er ætlað at virka. Bolkarnir arbeiða ópolitiskt. Teir hjálpa brúkarunum men leypa ikki á vinnulivið, sum Eva Thomsen málbar seg. Heldur verður roynt at fáa samrøður í lag millum partarnar, um stríð tekur seg upp. Annars verður stóru dentur lagdur á upplýsing. Einstakir bólkar hava lesingar og bløð.

Sum dømi um, hvussu væl brúkarabólkarir virka, nevndi Eva Thomsen, at ein kona hevði keypt dýnbetrekki, sum høvdu eitt garanti upp á 12 ár. Tá ið átt ár vóru gingin, varð farið at siggjast á dýnbetrekkinum, og konan fór til seljaran og greiddi honum frá málinum. Seljarin var eitt sindur bilsin yvir, at konan kom heili átta ár aftaná til hansara, men við hjálp frá brúkarabólkinum har plássinum fekk konan tvey nýggj dýnbetrekki!

Ókeypiss arbeiði

Eva Thomsen segði, at brúkarabólkarir gera eisini nakað fyri tvey brekaðu. Teir hava t.d. skipað fyri, at postkassar eru

Eva Thomsen greiðir frá Danmarkarferðini

uppsettir í teirri hædd, sum ein, ið koyrir í koyristóli, kann rokka.

Hon legði dent á, at tey, sum arbeiða í brúkarabólkinum, gera ein stóran part av arbeiðinum ókeypis. Ein ávis tíð er sett av til at taka ímóti klagum ella øðrum frá limunum, og hetta verður alt gjørt ókeypis.

Orðaskiftið millum fundarluttakararnar snúði seg nógv um føroyska framleiðslu. Tað verður lagdur dentur á, at framleiðararnir eiga at laga tað so, at

brúkarin altíð kann hava álít á teimum. Um væruftirlitið varð nevnt, at nústani eru fyrirtreytir skaptar fyri einum góðum eftirliti, síðani starvsstovan á Debessartroð er komin. Tað varð eisini fýst á, at handilsfólk í Føroyum eru ov illa kvalifiserað. Í hesum sambandi varð upplýst, at handilsskúlanæmingar mugu til Danmarkar á eitt serstakt skeið í vørukunneika. Hetta varð hildið vera skeið, tí viðurskiptini í Føroyum og Danmark eru so ilik.

Fimleikur fyrr og nú

Ikki eri eg hálvthundrað ár, men havi tó gingið í skúla har hvørki fimleikarhöll, enn minni upphíttar svimjihylur var til taks hjá skúlabørnunum.

Kroppsevenjing høvdu vit, at svimja lærdu vit og eisini lærdu vit at iðka frælsan ítrótt og at spæla bólt. Til stevurnar vóru ítróttarkappingar av ymskum slagnum har børn og ung luttóku. Vóru vit áhaldandi við at svimja kundu vit fáa svimjiþrógv føroya skúla. Hetta var sunn kapping, tí kapping er ikki altíð av tí ónda.

Oftast lá henda frálæra aftaná skúlatíð, men var hon sjáldsamt heldur ikki tvungin.

Hesir lærarir brúktu, saman við børnunum og ungdominum í byggunum, stóran part av síni frítíð til m.a. at gera svimjihyljar so at teir kundu fáa lært børnini at svimja, til at læra tey bóltspæl og annars at iðka ítrótt yvirhøvur. Teir fingur ikki pengar fyri hetta arbeiðið, og vert er at minnast at læraralønin tá ikki var tað hon er í dag og víkutimatalið ólika hægri.

Besta lønin fyrir langan og

strevnan arbeiðs dag er ofta orðið tókk, men istaðin fyri tókk fáa hesir lærarir at vita frá ungum fimleikarlærara at teirra

undirvising var óhugnalig, sál-arliga og líkamliga niðurbrótandi, merkt av hermanna- og valdsmanalótum o.s.fr.

At lærarir vóru tá, ið kunnu fáa hetta heiti er uttan iva satt, men er hetta slagði tíværi heldur ikki ókent millum teir ungu lærarnar í dag.

Utak er verdens løn. Skam fáir tú ungi fimleikarlærari, ið torir bjóða slóðbrótarum innan føroyskan ítrótt slíka tókk. Annað høvdu teir uppiborið.